

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de buitensteden f 6.00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 14 AUGUSTUS.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 Augustus.

De commissie van rapporteurs heeft voorloopig verslag uitgebracht over het voorstel van wet houdende bepalingen omtrent het bouwen, planten enz binnen zekeren afstand van vestingen. Onze lezers zullen zich herinneren, dat een dergelijk voorstel van wet nog zeer onlangs door deze Kamer is verworpen, en dat het ontwerp daarop gewijzigd in de Kamer is gebracht door den toenmaligen minister, die evenwel sinds is afgetreden en door den heer baron Forstner van Dambenoy vervangen.

Wij hebben het bij de behandeling van het eerste ontwerp betreurd, dat de achtswaardige generaal-minister met zoo weinig betamelijkheid werd behandeld. Zonder acht te geven op de grijze ondervinding van een oud soldaat, werd hem niet zelden, zelfs in zijn vak, uit de hoogte de les opgezegd, met eene stekelachtige beleefdheid, die aan de halve misschien voor goede munt kan doorgaan, dat weten wij niet, maar in de parlementaire wereld naauwlijks gangbaar, en jegens een verdienstelijk hoofd-officier ongetwijfeld ongepast is. Het kwam dan nog, dat het uit het rapport der rapporteurs kon worden afgeleid, dat de wet onder de meerderheid der Kamer was aangenomen, terwijl het tegen den toenmaligen minister buiten de gelegenheid stelde, om die wijzigingen in het ontwerp te brengen, die men wenschelijk zou achten. Het is namelijk uit den loop der beraadslagingen gebleken, dat schoon de meerderheid der zelfstandige rapporteurs was vóór het ontwerp, het gouvernement, desniettemin de meerderheid der Kamer tegen het ontwerp heeft. Het ontwerp is een regtskundige kwestie, of er in hoeverre schadevergoeding schuldig was voor het nadeel, dat aan de binnen het strategisch rayon van vestingwerken gelegene eigendommen werd toegebracht. Deze regtskwestie behoorde natuurlijk niet tot de bijzondere kompetentie van den minister van Oorlog, die dan ook ten deze bereid was tot wet te maken, wat de Kamer regt en billijk mogt achten. En dewijl de Kamer hare meening omtrent deze aangelegenheid niet had doen kennen, bleef hem niets overig dan zich te houden aan hetgeen hem door zijne kollega's in het ministerie was aangeraden te doen. Maar ziet, ook deze kollega's lieten den minister van oorlog met deze regtskwestie in verlegenheid. Bijna de gansche beraadslaging liep daarover, en daar was evenwel niet één minister tegenwoordig, om daarin den minister van Oorlog ter zijde te staan, terwijl men toch weten moest, dat het geen minister van Oorlog kan zijn gegeven, om tegen advokaten eene zeer ingewikkelde eigendoms-kwestie te bepleiten.

Met genoeg zien wij in het voorloopig verslag over het gewijzigd ontwerp dat men daarin den minister van Oorlog met de betamelijke hoffelijkheid behandelt. Intusschen de generaal Spengler was afgetreden toen het ontwerp van Oorlog kwam, en 't is de vraag, of de nieuwe minister van Oorlog al aanstonds in dezelfde moeilijkheid gebracht, waarin zijn voorganger heeft verkeerd. Hij kan niet te weten komen, wat de Kamer begeert. De Kamer heeft met grooten ijver het vorig ontwerp verworpen; zij heeft slechts weinigen ijver betoond om deel te nemen aan het onderzoek van het gewijzigd voorstel in de sektion. Slechts 23 leden hebben zich in de sektion laten vinden, om het ontwerp te bespreken; het is naauwlijks een derde gedeelte der Kamer. Hoe denkt het afwezig twee derde gedeelte? Daarnaar kan men raden; maar ook daarin kan men missen.

Dat weten noch de ministers, noch de rapporteurs. Wel is waar de regering heeft in dit gewijzigd voorstel toegegeven aan een gedeelte der vorderingen, om welke het eerste voorstel is verworpen, namelijk omtrent de kwestie der schadevergoeding. Maar het blijkt uit het verslag der rapporteurs en uit het antwoord van het gouvernement, dat de schadevergoeding te geven door de onderscheidene leden der Kamer, zoo absoluut wordt gesteld, dat het gouvernement daarin noch treden kan, noch mag. Men wil het als hoofdbeginsel vaststellen,

dat er schadevergoeding zal worden gegeven op grond, dat daar, waar ten nutte van allen aan enkelen schade wordt berokkend, het niet billijk is die schade op enkelen te laten rusten. Dat beginsel is te algemeen en gaat te ver, zoo als de regering terecht aanmerkt. Zij toont dit in een voorbeeld aan eene andere orde van belangen ontleend. Veronderstel, dat het algemeen belang eene wijziging van ons tarief van in- en uitvoer vordert. Uit die wijziging van tarieven kunnen sommige fabrieken en nijverheids ondernemingen schade lijden. Is de Staat daarvoor schadevergoeding schuldig? Niet de minste. En toch zoo, volgens het beginsel, dat in de sektion is verlangd, hier in alle dergelijke gevallen schadevergoeding verschuldigd zijn. De schadevergoeding moet dus worden beperkt tot de gevallen, waar ontceining plaats grijpt ten algemeenen nutte. Dan ook omtrent deze kwestie doet zich de vraag voor, of beperking van het gebruik van den eigendom moet worden gebracht onder de rubriek van ontceining? Naar het ons voorkomt kan op die vraag geen absoluut ja worden gezegd, zonder dat men in ongelukkigheid geraakt. De regering heeft met alle regt tot regt moeten nemen, dat er slechts schadevergoeding kan worden verleend, waar schade is geleden. Zij meent niet, dat uit alle beperking van eigendomsgebruik schade volgt. Zij moet dan de beoordeeling of er schade is geleden, doen overlaten aan de vraag of er schadevergoeding zal worden verleend. Zij laat het derhalve zeer wijselijk aan de schatting van den rechter over te beslissen of en hoeveel schade er is geleden, alvorens zij den Staat tot schadevergoeding kan verplicht achten. Ons bevredigen die beginselen alleziens; en het is ook te vermoeden dat de Kamer er genoegzame mede nemen zal. Maar wie weet het? Zoo het ontwerp in discussie komt, zonder dat op het antwoord van den minister, na door genoegzaam de geheele Kamer te zijn onderzocht in de sektion, een nieuw verslag wordt opgemaakt, kan dit tweede voorstel het lot ondergaan van het eerste, en de regeling van deze aangelegenheid ad calendas graecas blijven uitgesteld.

Overigens is het te wenschen, dat de minister van Oorlog door zijne kollega's van justitie of Binnenl. Zaken niet alleen wordt prijs gegeven aan de spitsvinnigheid van advokaten, die met langwijlige bespraaktheid de kunst beoefenen, om duidelijke regtsvragen zoo te verduisteren, dat zelfs de regtsgeleerden er den weg in verliezen, en alzoo zeker aan een krijgsman de gelegenheid ontnemen, om er zijn gezond oordeel over te laten gaan.

Volgens de jongste berigten uit Pruissen slaat de regering van dat land eenen rampzaligen weg in. De inspiratie der fanatieke *Kreuzzeitung* tegen de katholieke-konservatieve pers-vereeniging zijn opgevolgd, en die vereeniging is van regeringswege verboden. Aan de Jezuiten, of aan hen die bij de Jezuiten gestudeerd hebben, is het ontzegd, zich in Pruissen neder te zetten, en aan de theologanten wordt een pas geweigerd om in het *collegium germanicum* te Rome, onder het oog van den Paus, hunne studien te hervortellen. Voor de ongelukkige regeringsmannen zijn het jaar 1837 en de heldhaftige Clemens August geen les geweest, en zij roepen de wederrechtelijke besluiten van dien tijd weder in het leven terug, zonder te bedenken, dat de politieke omstandigheden geheel veranderd zijn, en dat zij 2/3 der bevolking voor het hoofd stooten. Als het zoo voortgaat, dan snelt Pruissen met zijne huidige staatsmannen den ondergang te gemoet. *Quos Jupiter perdere vult, prius dementat.*

De Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo telt thans reeds 833 konferencien. Daarvan zijn er in Frankrijk 500, in Groot-Brittanje en Ierland (met Malta) 61, in België 61, in Nederland 68, in Zwitserland 2, in Italië 29, in Spanje 5, in Griekenland 1, in Turkije 3, (in Amerika) in Canada 23, in de Vereenigde Staten 6, in Mexico 8; in Duitschland 116, en daarvan alleen in Pruissen 96, de overige 20 zijn aldus verdeeld: in Beijeren 10, in Hessen-Darmstadt 4, in Nassau 3; in Oostenrijk 2, in Mecklenburg-Schwerin 1.

Thans is de medaille afgewerkt en zal weldra algemeen verkrijgbaar zijn, die te Luik tot nagedachtenis van Mr. van Bommel, Bisschop van Luik, geslagen is. Aan de eene zijde prijkt het welgelijkt portret van den prelaat met het omschrift:

C. R. A. VAN BOMMEL EPISC. LEOD. SS. DD. PRAEL. DOM. ET SOL. PONT. ASSIST. LUGD. BAT. NAT. MDCCXCO OBIT MDCCCLII LAUDIBUS CLARUS.

d. i.: C. R. A. van Bommel, Bisschop van Luik, Huisprelaat van Z. H. en Bisschop-assistent van den Pauselijken troon, geboren te Leyden in 1790, overleden in 1852, met lof overloden.

De keerzijde stelt de gothische Luiksche hoofdkerk van binnen voor, met een onnavolgbaar perspectief. Het bijschrift, betrekking hebbende op het leven des Prelaats, is uitgedrukt met deze woorden:

ECCLES. LIBERTAT. IN CLERICIS INSTITUEND. PROPUGNATOR. DE JUVENTUTE RITE RELIGIOSEQ. INFORMANDA. DE SALUTE ANIMAR. PROCURANDA. INDEF. SOLICITUS. DECORIS ECCLESIAE. CULTUSQ. SS. EUCH. ET B. V. M. KU DISCIPLIN. CLERICALIS PROMOTOR. RELIGIOSAR. FAMILIAR. PIAR. SOCIALITAT. OMNIG. BONA. OP. FAUTOR.

FELICI BENE MERENTIS MEMORIAE.
d. i. (Hij was) Een verdier van de vrijheid der Kerk in de zaak van het onderwijs en het bestuur der Seminarier. Hij droeg eene onvermoeide zorg voor de goede en godsdienstige onderrigting en opvoeding der jeugd, alsmede voor de zaligheid zijner kudde. Hij was een ijveraar voor den luister van Gods Huis, voor de vereering van het H. Sakrament des Altaars en van de H. Maagd, alsmede voor de geestelijke tucht; een vurige bevorderaar der godsdienstige gestichten, der vrome vereenigingen en alle soorten van goede werken. Geslagen ter gelukkige nagedachtenis des verdienstelijken mans.

In de vorige week werd voor de assises te Guildford een proces gevoerd, dat naar de menigte te rekenen, die derwaarts was gesnel, eene *Cause célèbre* als die van Newman-Achilli scheen te zijn, ofschoon de *Times* het een zeer eenvoudig en alledaagsch geval noemt. Een jong meisje klaagde namelijk over de nonnen van een klooster te Norwood, dat deze haar, toen zij zich onder de leiding der nonnen in een weeshuis bevond, niet toereikend goed voedsel hadden gegeven, dat zij haar te zware werkzaamheden en straffen hadden opgelegd, enz. en daardoor hare gezondheid ondermijnd hadden en voornamelijk de schuld waren, dat zij aan haar eene oog was blind geworden.

Uit het verhoor der getuigen bleek het, dat de verklaring der klaagster alles behalve vrij van logen was, en de genesheeren van het gesticht verklaarden, dat de blindwording slechts het gevolg was eener serieuze oogontsteking. De jury sprak de nonnen, na een raadslaging van 4 uur, vrij.

Overigens verhoort men, dat de jongste van de nonnen van 16 a 18 jaar, slechts het werktuig van anderen was, en dat het niet enkel op de nonnen, maar ook op den Kardinaal Wiseman gemunt was, die de klaagster in dat weeshuis geplaatst had, en die als getuige was opgeroepen, ofschoon men niet begrijpt wat hij omtrent deze zaak had kunnen getuigen. Z. Em. was echter afwezig, zoodat de citatie hem niet kon bekend gemaakt worden. Op dezelfde citatie werd ook de beruchte Achilli als getuige opgeroepen, onder voorwendsel, dat hij er goed mede bekend zou zijn hoe het in de nonnenkloosters toegaat. Het was blijkbaar slechts om spot en schandaal te doen, dat de advocaat der eenoogige klaagster, deugd en misdrijf, Newman en Achilli, in de bank der getuigen had willen bijeenzien. Ook Achilli is afwezig gebleven. De *Times* verhaalt dit, en heeft voor dat alles geen enkel woord van berisping.

De blijken van sympathie voor Dr. Newman lijken vrij algemeen te worden. Ook het dagblad van *Bretagne*, de *Gazette de Lyon* en de *Revue* van Nancy deelen eene lijst van bij hetzelfde

giffen ten behoeve van Dr. Newman mede. De *Deutsche Volkshalle* bevat thans eene lijst van giften ten bedrage van 68 th, waaronder men opmerkt 11 th. als eerste bijdrage van geestelijken uit het dekenaat Solingen. Het bedrag der ingekomen giften aan het bureau van de *Univers* van 11. Dinsdag 2563 fr.

Hulde aan Dr. Newman.

Bedrag der vorige opgave . . . f 290.50
Van L. Voorbeelden trekken. Een Coupon . . . 2 97
f 293.47

Naar men vernéemt zal aanstaanden Zondag 15 Aug., in de Fransche R. C. Kerk op de Boommarkt alhier, na de Heilige Mis, een *Te Deum* gezongen worden ter ere van het nationale feest in Frankrijk. Ook zal te die gelegenheid het huis van den konsul-generaal van de Republiek des avonds grillumineerd worden.

Te 's Gravenhage is, van de zijde van het Fransche gezantschap bij het Nederl. hof, bekend gemaakt, dat er aanstaanden Zondag, des middags ten 12 ure, in de kerk van St. Antonius en St. Lodewijk, gelegen aan den Boschplant, bij gelegenheid van het nationale feest van 15 Aug. één plechtig *Te Deum* zal worden gezongen. De Franschen, die in de residentie wonen, zijn door den Franschen gezant uitgenoodigd deze godsdienstplechtigheid bij te wonen. (H)

Men las dezer dagen in een verslag van de feestviering van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in het *Handelsblad* de volgende plaats, waarop wij nader opheldering te komen.

De voorzitter, mede-hoofdbestuurder, Mr. H. Beyer, opende de vergadering met eene belangrijke rede: *Over de Geschiedenis des Vaderlands als een kostbaar erfgoed van Nederlandsche kinderen en hun op de school te behouden noch verninkt voor te stellen.* bij de ontwikkeling van deze stoffe deelde de Spr. eenige voorbeelden van onnaauwkeurige voorstelling in onlangs uitgekome werken mede, maar trok vooral te velde tegen de pogingen in den jongsten tijd, eerst met betrekking tot de ondergeschikte punten en als ter sluits en kna genderwijze, maar eindelijk op grooter schaal en in het openbaar aangewend, om onze geschiedenis onder een ander oogpunt voor te stellen, of zoo als men het doemt, te rekonstrueren; vooral onderscheidt zich door het aannemen van zekere posten zeker aangona, dat men eene gelegenheid laat voorbijgaan, om zijn doel te bereiken of ten minste te bevorderen, en eene opmerkelijke proeve daarvan heeft geleverd in het voorstellen van het karakter en de drijfveren van den grondlegger onzer vrijheid, Prins Willem I, geheel verschillend van de tot dusver gevolgde wijze van beschouwen. De spreker, na het atkeuring verdienen van dit streven aangewezen te hebben, weilde uit over het gewigt, dat er gelegen is in de studie der vaderlandse geschiedenis tot het bevorderen van vaderlandsliefde; vooral indien deze geschiedenis zoo als met de onze het geval is, zoveel groots en edels bevat. Een en ander toonde de spreker in nadere bijzonderheden aan; beweerde onder anderen niet alleen, dat de 80-jarige strijd onzer voorvaders zich door grootere belangrijkheid boven alle andere voortgeefte onafhankelijkheidsoorlogen onderscheidt, maar dat ook de latere tijdperken onzer geschiedenis niet minder de algemeene aandacht en kennisgeving verdienen. Spreker vrees, dat ook deze latere tijden niet vrij zullen blijven van de door zekere partij gedane pogingen, om onze geschiedenis te rekonstrueren; waarvan hij reeds de voorbode meent te zien in hetgeen in een naburige land geschiedt; met het oogmerk om de studie der klassieke letterkunde door die van middeleeuwse voortbrengselen te verdringen; hetgeen de spreker ten hoogste zoude betreuren, daar juist de beoefening der oude schrijvers zoo geschikt is om een minnelyken geest van onafhankelijkheid aan te kweeken. Ten slotte nam de spr. met warmte den wensch, dat de ware beginselen in het beoefenen der vaderlandse geschiedenis bij het onderwijs onzer jeugd mogen geleverd.

Aan het Verslag der ochtendzitting van 11. Woensdag van de maatschappij onder dezer stad ontleenen wij de volgende bijzonderheden:

De voorzitter herinnert den Raad, dat er verschil van meening bestaat omtrent het nut der broodzetting, welke te dier stude, sedert jaren bestaat en goed gewerkt heeft. Het dagelijkse bestuur meent, dat in deze belangrijke zaak niet nauwkeurig moet worden gehandeld, en heeft uit dien hoofde het beoemen van eene Kommissie voorgesteld. De Raad zich met de schiedt habbende verenigd, zoo benoemt de Voorzitter tot die Kommissie de heeren de Bosch Kemper, Boer en Van Kagen.

De heer Koenen wil onder de aandacht der genoemde Kommissie gebragt hebben, de vroeger bij den Raad ter sprake gebragte schiedt oprigting van een reserve-fonds, voor de gevallen van deerte van levensmiddelen, welk reserve-fonds naar het oordeel, voor het behoud der broodzetting zou pleiten.

De Voorzitter doet opmerken dat bij de aanbesteding van

stenen en herten wallen, met afwijking van het algemeen besluit, ieders afzonderlijk is berekend, hetgeen noodzakelijk was, houdende de procedures over de herstelling der wallen, die door de stad als nog onder protest geschiedt, daar wellicht later de sommen welke iedere partikuliere wal heeft gekost, zullen moeten worden bepaald.

De heer Kerkhoven vestigt de aandacht der vergadering op eenige punten die begrooting, voor de dienstdoende schutterij voor 1853, die zijne opmerkzaamheid hebben getrokken als o. a. traktement auditeur f1000; id. sekretaris van den schuttersraad f400; id. kapitein der instruktie f1100; huur van land f275; verlichting en verwarming f1800 voor 100 tamboers f2500, enz. Ten aanzien van dien laatsten post, zegt de heer Kerkhoven, dat er voor 100 tamboers gelden zijn uitgetrokken, hoezeer er slechts 75 zijn met inbegrip van de 25 hoornblazers.

De Voorzitter antwoordt, dat het getal, op de begrooting voorkomende, overeenkomstig is met het getal, bij koninklijk besluit voor de schutterij bepaald.

Op eene vraag van den heer Boelen, onder welk beheer de dienstregeling der schutterij staat, onder burgemeester of wethouders of onder den kommandant, antwoordt de voorzitter in lautsgetuigenis.

De heer van Bösse oordeelt, dat het raadzaam is, stads eigendommen te verkopen en te verhuren, vooral met het oog op de voordragt zelve, waarin de kommissie erkent, dat van sommige eigendommen het verkopen beter zou zijn.

De heer van Iddekinge geeft ten deze eenige opheldering, en beoogt dat het verhuren voor het oogenblik voordeliger is.

De heer Bosch van Drakestein heeft met groot genoegen kennis genomen van de voordragt der kommissie van bestuur over het amortisatie-fonds der stedelijke schuld, tot aanwijzing van gelden tot gedeeltelijke aflossing van stedelijke schuld, daar deze de belofte in zich bevat, de stad te zullen ontheffen van den drukkenden rentelast. Hij wenscht echter, dat aan het voorstel der kommissie eene uitbreiding worde gegeven, en stelt voor, de aflossing en niet gedeeltelijke aflossing der stedelijke schuld, met bepaling, dat de som van f22,598.88, ontbrekende aan de aflossing (de kommissie stelt voor de aflossing van f177,401.12), zal worden gevonden uit de opbrengst van den verkoop van rijke fondsen, der stad in eigendom toebehoorende, en bestaande in inschrijvingen op het Grootboek der 21 pCts. Werkelijke Schuld, ten bedrage van f35,400 nominaal. Spreker acht het onnoodig het aandemelijke van dit zijn voorstel te beoogen, te meer, daar het is gegroed op dezelfde motieven, waarop de voordragt der kommissie berust. Hij vestigt echter de aandacht op drie belangrijke voordeelen, en wel: 1°. rentebesparing; 2°. waarborg tegen schade, bij eventuele daling der beursprijzen; 3°. delging der schuld, en daardoor opheffing van eene administratie, die in allen geval lastig is, welk doel door het voorstel der kommissie niet wordt bereikt. Dit amendement is met 25 tegen 8 stemmen aangenomen.

De heer de Bosch Kemper vraagt eenige opheldering omtrent den aard der in het rapport bedoelde fondsen, die toebehoord hebben aan het gasthuis en sedert in de stedelijke kas zijn teruggekeerd. Zou die fondsen ekomitid van legaten.

De voorzitter geeft aan den heer de Bosch Kemper, met betrekking tot de fondsen, die vroeger de eigendom van het Gasthuis waren, de opheldering, dat bij onderzoek niet is kunnen bliken, dat die fondsen van legaten of erfmakingen atkomstig waren, en zij dus als stedelijke bezitting zijn beschouwd.

Rapport der Raadskommissie, betreffende een onderzoek omtrent de *Amsterdamsche Courant*. (Deze kommissie, benoemd in de vergadering van 19.20 November 1851, bestaat uit de heeren Wiardi Beckman, Messchert van Vollenhoven, Root, Bijnst en Backen.)

De Voorzitter zegt, dat door vele leden van den Raad de wensch is geopenbaard, deze zaak in eene geheime zitting te behandelen, daar het onderwerp nog al aanleiding geeft om over personen te spreken.

Op voorstel der voorzitters, gaat de Raad in komité over om daarover te beraadslagen. Na verloop van eenige oogenblikken wordt door den Voorzitter aan het publiek berigt, dat de behandeling van bovengenoemd rapport met gesloten deuren zal plaats hebben.

Men zal zich voorzeker herinneren, dat bij art. 6 der wet van 25 Junij 1844 (Stbl. N°. 23), tot aflossing of verwisseling van nationale schuld, bepaald werd, dat, de houders der inschrijvingen op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende vier ten honderd in het jaar, niet konden worden genoodzaakt voor den 31 December 1852 de aflossing daarvan aan te nemen. Het tijdstip nadert alzoo, waarop die aflossing zal kunnen geschieden. Meermalen kwam dat onderwerp in den laatsten tijd bij de Tweede Kamer ter sprake. Thans vernemen wij uit goede bronnen, dat in de aanstaande zitting der Kamers, die, gelijk men weet, op den derden Maandag in de maand September wordt geopend, aan de vertogenwoordiging voorst. Men zullen worden gedaan, strekkende tot aflossing of verwisseling van de vier percents schuldbrieven in een ander elikt, dat drie en een half percent rente zal geven. Deze maatregel, die bij tijds zal worden voorgedragen, zal alzoo waarschijnlijk met het begin van het volgend jaar ten uitvoer kunnen worden gelegd. Om het belang van dezen maatregel te doen uitkomen, zal het voldoende zijn op te merken, dat er op het Grootboek van vier ten honderd ingeschreven is een kapitaal van f237,409.500, gevende een renten-bedrag van f9,496.380. Ook de andere 4 % schuldbrieven zullen waarschijnlijk onder den gewigten maatregel worden begrepen.

Den 4 dezer had te Brussel de uitwisseling plaats der akten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 9 Julij 11. tusschen Nederland en België gesloten, ter verbinding van de beide rijken door middel van spoorwegen.

Den 12 Julij 11. is te Washington door den Nederl. zaakgelastigde bij de Vereenigde Staten van Amerika en den gezant van Costa Rica aldaar, onderteekend een traktaat van vriendschap, handel en scheepvaart tusschen Nederland en staatsgenoomde Republiek.

Z. M. heeft te bekrachtigd de benoemingen der burgemeesters tot sekretaris in de hierna genoemde gemeenten, als van: Alphen en Riel, P. C. Hendrick; Astén, G. M. Frecken; Brongelen e. a., V. G. A. Boll; Duizel en Steensel, J. C. de Wit; Geffen, W. van Erp Jr.; Gestel en Blarthem, J. Moonen; Goirle, W. van Gorp; Hedikhuisen, H. C. de Jongh; Heesbeen, Eethen en Gendoren, V. G. A. Boll; Heesch, Th. A. Wolters; Huisseling en Neerloon, J. W. Kocken; Lempde, E. van de Sande; Nistelrode, A. van Stratum; Riethoven, H. Verhoeven; Soerendonk; L. van der Sanden; Someren, J. Verhoyen; Vessom e. a., P. Hordijk; Baardwijk, H. Loeff.

2°. Goedgekeurd een besluit der Staten van Groningen van 13 Julij jl., waarbij nader is vastgesteld een reglement betrekkelijk de zamenstelling, de benoeming, den werkring en de bezoldiging van eene Kommissie van landbouw in die provincie.

Op de stoomboot *de Stad Heusden* word gisteren, op een half uur afstands van Dordrecht, de fokkemast door den hevigen wind met zulk een geweld naar beneden gerukt, dat een der knechten, na alvorens eene woude aan het been bekomen te hebben, door denzelven over boord werd geworpen. Een goed zwemmer zijnde, heeft hij zich zelve gered en overigens geen letsel bekomen.

Het ontwerp van wet tot vrijlating van den doorvoer op het eiland St. Martin behelst het volgende eenig artikel:

„Op het eiland St. Martin (Nederlandsch gedeelte) wordt de doorvoer van alle goederen vrij van regten toegelaten.”

In de memorie van toelichting wordt daaromtrent gezegd:

Bij art. 5 der wet van 8 Ang. 1850 (Stbl. N°. 47) is het beginsel vastgesteld, dat in de bestaande koloniale tarieven der regten van in-, uit- en doorvoer geene verandering wordt gebragt dan bij de wet.

Eene zoodanige verandering is noodzakelijk geworden ten aanzien van het Nederl. gedeelte van het eiland St. Martin.

De opheffing der regten en havengelden op het Fransch gedeelte van dat eiland, heeft de vrees doen ontstaan, dat de afbreuk zal worden gedaan.

De Amerikaansche schepen, die aldaar zout afhalen, waren gewoon, provisien en andere goederen aan te brengen, welke weder naar Marigot (Fransch gedeelte) werden uitgevoerd; men loopt nu gevaar, dat die goederen regtsreeks naar deze plaats zullen worden gezonden, en daardoor onze transitohandel op St. Martin te niet zal gaan.

Behalve door de vermindering der scheepsongelden, welke de regering vooraemens is daar te stellen, hoopt men het gevreesde kwaad te voorkomen door de daargestelling van een entrepôt, waarin koopwaren en andere goederen, voor den weder-uitvoer bestemd, kunnen worden opgeslagen, zonder aan de betaling van inkomende, uitgaande of doorvoer-regten onderworpen te zijn. Daarenboven bestaat het vooruitzicht, dat zoodanige verordening strekken zal tot verlevendiging van den handel tusschen St. Martin en andere omliggende eilanden, vermits de schepen, vooral de Amerikaansche, die zout afhalen, hunne ladingen te St. Martin zullen brengen, en niet langer genoodzaakt zullen zijn dezelve, ter vermindering der toelregten, op onderscheidene eilanden te verdeelen.

Het Nederlandsch gedeelte van St. Martin zal dan niet alleen in de konsumptie van het Fransch gedeelte kunnen blijven voorzien, maar ook met omliggende eilanden meerdere handelsbetrekkingen kunnen onderhouden. Door het meerdere vertoor, hetwelk daarvan het gevolg moet zijn, zal de schade eenigzins kunnen worden vermindert, welke men vrees, dat door den bovengenoemde maatregel van het Fransch koloniaal bestuur aan de Nederlandsche koloniale kas zal worden berokkend. Die schade is, bij gemis aan beschieden, welke ten dien aanzien in genoegzame bijzonderheden treden, slechts bij benadering op te geven.

In 1850 hebben de inkomende en uitgaande regten op St. Martin (Nederlandsch gedeelte) opgebracht f19,197. Het is echter niet na te gaan, hoeveel daaronder is begrepen aan uitgaand regt op het zout. Men meent dit echter te mogen stellen op ongeveer f6500, en dan zou er voor in- en uitgaande regten op andere goederen overblijven eene som van f12,859.05. Wanneer men aanneemt, dat daarvan de helft geheven wordt van goederen voor de plaatselijke behoefte bestemd, en de wederhelft voor artikelen ter verzending naar Marigot, dan zou de bedoelde schade bedragen f5000, in welk gemis op geene andere wijze kan worden voorzien, vermits het ondenkbaar is om de belastingen der op St. Martin gevestigde bevolking tot dat bedrag te verhoogen.

HILVARENBEEK, 10 Aug. Sedert eenige dagen is alhier veel sprake van het daargestellen of maken van een kanaal of vaart, loopende van tusschen Lommel en Postel (Belgie) door Bladel, deze gemeente en Goirlo op Tilburg en vervolgens op de 's Gravenmoersche of Groenendijksche vaart. Naar men verneemt, zoude zich in Belgie eene maatschappij hebben zamengesteld, om dat werk, na onderzoek en met vrucht uitvoerbaar bevonden zijnde, te exploiteren; zooveel is zeker, dat eenige deskundigen, dezer dagen zich hebben bezig gehouden met het opnemen, meten en onderzoeken der rigting, welke men aan die vaart in het ware belang zoude kunnen geven. Mocht dit werk tot stand komen, dan zouden vele honderde bunders ongekultiveerde grond in dat gewest, tot bouw en weiden kunnen worden herbestemd, en wat meer is, naar men vermoedt, zouden de bosch en onstroken minder last van water hebben, terwijl Belgie, dat gebrek heeft aan goede waterkoozing, daardoor in de gelegenheid zoude geraken, zich op eene geschikte wijze van het overtollige water te ontlasten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIS, 11 Augustus. Er is volstrekt geen Staatskundig nieuws van eenig belang. De heer Jules Favre is in in twee steden verkozen t. w. te Saint Etienne en te Lyon.

Heden leest men in de *Moniteur*: „De ministerieele crisis die sedert 14 dagen in Belgie duurt, heeft de Belgische gevolmagtigden belet een definitief handels-traktaat tusschen Frankrijk en Belgie te sluiten. Daar de overeenkomst van 1845 den 10den eindigt, is de handel met volkomen regt geplaatst onder het gemeen regt der tarieven van beide landen. Desniettemin worden de onderhandelingen voortgezet, en men mag de hoop voeden dat zij tot een bevredigenden uitslag zullen leiden.

De *Revue* zegt met genoegen te kunnen melden, dat de onderhandelingen met Belgie niet afgebroken zijn. De ministerieele crisis in Belgie heeft de Belgische gevolmagtigden verhinderd, om de onderhandelingen over het traktaat voort te zetten. De konferenties duren evenwel voort.

De inwijding van de buste des Presidents in het Palais Royal zal, naar het schijnt, geen plaats hebben; de President zal den 16 dezer op het paleis van St. Cloud een bal geven.

De President zal den 16 dezer op het paleis van St. Cloud een bal geven.

De markies Turgot is gisteren naar Italië vertrokken; zijne afwezigheid zal drie maanden duren.

De dagbladen bevatten een brief van den heer Proudhon aan den Prins-President der republiek, ten gevolge van welke het verlof tot de uitgifte van zijn werk verloerd is.

Vijf Arabische huisgezinnen, te zamen uitmakende 35 personen, die met Abd-el-Kader naar Frankrijk gevoerd werden, zijn in vrijheid gesteld. Zij hebben het kasteel van Amboise reeds verlaten, om naar hun vaderland terug te keeren.

De Fransche gezant, de heer Lavalette, is den 29, aan boord van de *Charlemagne*, te Konstantinopel aangekomen. Aan boord van de *Charlemagne* zou een minister-rijke bal plaats hebben; het schip zou slechts tien of twaalf dagen te Konstantinopel doorbrengen.

De *Courrier de Lyon* berigt, dat de President den 25sten Aug. te Lyon wordt verwacht, om de plegtige inwijding van het ruitersstandbeeld des Keizers bij te wonen. Dit standbeeld, dat den 15den Aug. in de Champs-Élysées te Parijs zal ten toon gesteld zijn, zal daarop naar Lyon vervoerd worden.

De *Revue* meldt, dat de President den 25sten Aug. te Lyon wordt verwacht, om de plegtige inwijding van het ruitersstandbeeld des Keizers bij te wonen. Dit standbeeld, dat den 15den Aug. in de Champs-Élysées te Parijs zal ten toon gesteld zijn, zal daarop naar Lyon vervoerd worden.

De *Revue* meldt, dat de President den 25sten Aug. te Lyon wordt verwacht, om de plegtige inwijding van het ruitersstandbeeld des Keizers bij te wonen. Dit standbeeld, dat den 15den Aug. in de Champs-Élysées te Parijs zal ten toon gesteld zijn, zal daarop naar Lyon vervoerd worden.

Maandag 11. heeft te Havre de inwijding plaats gehad van de standbeelden van de twee schrijvers, Bernardin de St. Pierre en Casimir Delavigne. Deze bronzen standbeelden zijn het werk van den beeldhouwer David (van Angers).

Uit Zwitserland meldt men, dat de stendenraad zich in zijne zitting van 10 Augustus insgelijks heeft bezig gehouden met de petitie van het comité Postaux en na eene zeer levendige discussie van 7 uren met 29 tegen 9 stemmen heeft besloten, geen gevolg te moeten geven aan de gezegde petitie. De beslissing betreffende de bedoelde petitie is dus nu tot een besluit verheven en luidt, zoo als men verwachtte, ongunstig voor de Friburgsche behoudende partij. Het is de vraag, of deze beslissing geene aansleiding zal geven tot onlusten.

(Per telegraaf) **PARIS, 12 Augustus.** De *Moniteur* verklaart voor ongegrond de geruchten, welke te omlaop zijn betreffende plannen van het bewind, om veranderingen in het bestuurs te brengen.

Hetzelfde blad meldt, dat de reis des Presidents naar Bordeaux niet voor den 15 Sept. zal plaats hebben.

MADRID, 6 Aug. Men wil thans zeker weten dat binnen kort eene wijziging van ons kabinet plaats zal hebben. Men verzekert dat de minister van buitenlandse zaken, markies de Miraflores, aftreden en door den heer Bertram de Lis vervangen zal worden, die als minister van binnenlandsche zaken weder door den heer Olivan zal worden vervangen; ook zou de minister van openbare werken, de heer Reynoso alsmede de minister van Justitie aftreden.

De hertog en hertogin de Montpensier zijn den 3 Augustus van Lissabon naar Cadix vertrokken.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 12 Aug. De Badensche regering heeft aan de door hunnen Bisschop berispte geestelijken ter kennis gebracht, dat het hun vrij stond hun geestelijk opperhoofd al dan niet te gehoorzamen, en dat zij in het laatste geval, toch op de bescherming der regering konde rekenen.

De *N. Züricher Ztg.* schetst de beslissing van den nationalen Raad in dezer voege: „Men heeft een lek vrachtschip boven water gehouden en voor het zinken behoed, door de kostbaarste lading daaruit over boord te werpen. Men heeft eene bevolking, die men tot de nieuwe instellingen had kunnen winnen, voor altoos voor het hoofd gestooten, en een gezag gehandhaafd, dat zelf niet, laat staan de Bond, in staat is zich te helpen.”

BERLIN, 11 Aug. In een van den evangelischen opperkerkenraad uitgegaan en door Dr. Stahl ondertekend stuk, verklaart deze geleerde, dat hij tot de Lutherische belijdenis behoort.

WIENEN, 10 Aug. Men is steeds druk bezig met de voorbereidselen tot eene plegtige ontvangst van Z. M. den Keizer bij deszelfs terugkomst van zijnen triomftocht, waarvan de resultaten thans ook door de hevigste opposanten erkend worden. Onder anderen wordt er een reusachtig chassinet vervaardigd, waarop aan de vijf klinkletters **A. E. I. O. U.** de volgende zinrijke verklaring wordt gegeven:

Austria Est Invincibilis, Omnipotensque Una; d. i.: Onverwinnelijk en alvermogenend is het enige Oostenrijk.

ITALIE.

Te Rome zal in het laatst dezer maand een konistorie gehouden worden, waarin de patriarch der Indien en verscheiden andere Spaansche prelaten bevestigd zullen worden.

De Prins van Hohenlohe, kamerheer van Z. H. den Paus, is te Weenen aangekomen, om met het Oostenrijksche kabinet te onderhandelen over het voortdurend verblijf der vreemde troepen in den Keizerlijken Staat en over de kosten van het onderhoud derzelfde.

De *Resorgimento* verzekert, dat de tegenwoordigheid van drie Sardinische diplomaten te Turijn op hetzelfde tijdstip geheel toevallig is, daar alle drie te gelijk een verlof bekomen hadden.

Uit Chambery wordt geschreven, dat de troepen van het garnizoen binnen eenige dagen groote manoeuvres zullen uitvoeren. Eenige Fransche officieren zullen die manoeuvres bijwonen.

Uit Napels wordt berigt, dat het geslacht betreffende de wegen op het eiland Sicilië, hetwelk het ontslag van den generaal Filangieri veroorzaakt heeft, is vereffend; de generaal zal dus de functien van gouverneur bejouden.

BELGIË.

ANTWERPEN, 12 Augustus. Gisteren avond kwart voor 8 is Koning Leopold van Brussel hier aangekomen en begaf zich onmiddellijk naar de Schelde, waar de Engelsche flotille ten anker lag en de Koningin van Engeland reeds een geruimen tijd op hem wachtte.

De Koning begaf zich toen onmiddellijk naar het jagt van de Koningin, dat liet anker op de reede had geworpen; aan zijne equipage den last gevende, om hem ten 10 ure te komen afhalen.

Ten zes ure werd de vlag geheschen op den toren der Lieve Vrouwekerk, zijnde het teken dat de Engelsche flotille naderde. Kort daarna deed zich het gebulder van het geschut hooren en het koninklijke jagt *Victoria and Albert* zeilde statig langs de reede en wierp het anker voor het hoofd van Vlaanderen, voraafgegaan en gevolgd door verscheidene stoombooten van het eskorte. Geene der stoombooten heeft tot dusver de stad gesaludeerd, en over het algemeen is alles met vrij weinig onslag toegegaan. Er bevinden zich zeven stoombooten van de flotille ter reede.

Z. M. Koning Leopold keerde ten 10½ ure aan het paleis terug. H. M. Koningin Victoria, prins Albert

en de vier linders, die hun vergaarden schieten den nacht aan boord van het stoomjagt doorbrachten, en heden morgen ten 9 ure met hun gevolg naar Laeken vertrokken. De troepen waren onder de wapenen en schaarden zich langs den weg. Koning Leopold heeft met 4 prachtige rijtuigen de Koningin en verdere leden der koninklijke familie aan de plaats der ontheping afgehaald. De Koningin, prins Albert en gevolg zijn te midden van een hevigen stortregen en een harden zuidoosten wind aan wal gestapt. Koningin Victoria was even als prins Albert en het gehele gevolg in het zwart gekleed. De menigte volgde de equipage van de haven tot het station van den spoorweg, onder de kloten van *leaven de koning! de koningin en de koninklijke familie!* Op het oogenblik dat de koningin aan wal stapte, bevond zich de geheele bemanning der 8 stoomschepen in het wand en liet luide juichkreten hooren, terwijl zich van alle zijden salvo's van het geschut deden hooren.

Heden avond zal er op Laeken groot familie-diner zijn. De terugreis van de koning Victoria is op Zaterdag aartstaande vastgesteld.

Te Luik zal het door den Zweedschen beeldhouwer Fagelberg vervaardigde standbeeld voor Bergen, de stichter van het Zweedsche rijk, in metaal worden gegoten. Het is voor Stokholm bestemd.

STADSNIJWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 Augustus.

ONDERTROUWD (12 Aug.): A. A. Snijder met C. H. Nijdhof, **GETROUWD (12 Aug.):** J. Vermeer, wed. met L. van Bommel - G. J. Huissen met J. M. van Bensekom. **BEVALLEN (11 Aug.):** M. C. Rouva, geb. Stroombergen, D. **OVERLEDEN (11 Aug.):** M. A. Böhloff, geb. Rems, 51 j.

Wisselkoers.

Paris	2/m. 56½	Livorno	2/m. 56½
Bordeaux	2/m. 56½	Napels	2/m. 56½
Madrid	1/m. 56½	Petersburg	2/m. 56½
Cadix	3/m. 56½	Weenen	2/m. 56½
Saville	2/m. 56½	Augsburg	2/m. 56½
Silbo	2/m. 56½	Frankfort	2/m. 56½
Lissabon	2/m. 56½	Hamburg	2/m. 56½
Porto	2/m. 56½	Londen	2/m. 56½
Genoa	2/m. 56½	Rotterdam	2/m. 56½

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

12 AUG. 4½ u. gebt.		12 AUG. 4 u. gebt.	
Nederl. Warkel. Sch. à 2½ pCt.	63½	63½	63½
Dito Dito	75½	75½	75½
Dito Dito	89½	89½	89½
Dito Obligat. Q. I.	96½	96½	96½
Amortis. Syndic.	95½	95½	95½
Handel-Maatschappij	4½	4½	4½
Aand. Rijk-Spoorweg	4½	4½	4½
Aand. Holl. S. M.	4½	4½	4½
Obligatien	4½	4½	4½
Belg. Obligatien 1844	4½	4½	4½
Cert. bij de Belg. Bank 2½	51½	51½	51½
Dito bij Rijk. en Volksv.	69½	70½	70½
FRANKRIJK, Obligatien	69½	70½	70½
SPANJE bij Ardoiz 1825	22½	22½	22½
Dito Nieuwe	22½	22½	22½
Dito 2/m. Beurrey	22½	22½	22½
Dito 2/m. Beurrey	22½	22½	22½
Dito Bignon. 2400 P.	22½	22½	22½
Coup. Beurrey	22½	22½	22½
Amortisable Schuld	22½	22½	22½
PORTUGAL te Londen	22½	22½	22½
Dito Dito	22½	22½	22½
Russ. bij Hope 1798 en 1816	108½	108½	108½
Dito Dito 1828 en 1829	106½	106½	106½
Cert. bij d. 1831 en 1833	97½	97½	97½
Dito	97½	97½	97½
Dito bij Hope	91½	91½	91½
Dito bij Hope	91½	91½	91½
Dito bij Hope	91½	91½	91½
Dito bij Hope	91½	91½	91½
Cert. van dito	72½	72½	72½
Cert. van dito	72½	72½	72½
Polen, Aand. 3 n. 500	159½	159½	159½
Dito met Lot.	159½	159½	159½
AMERIKA, Bank-Actien	4½	4½	4½
PRUSSEN, Aand. met Lot. R. 50	77½	77½	77½
Oostenrijk. Metalliek	5 pCt. 77½	77½	77½
Dito 1847	40½	40½	40½
Dito 1851	39½	39½	39½
Dito Nieuwe	90½	90½	90½
Ween. Bank bij Gallen	90½	90½	90½
Dito	90½	90½	90½
Letter B	90½	90½	90½
Aand. met Loting R. 500	347½	347½	347½
Nieuwe dito	250	250	250
Napels, Cert. Lam. en Bousier 5 pCt.	99½	99½	99½
BRASIL te Londen 1824	5	5	5
Dito Leening 1843	5	5	5
Dito 200	5	5	5
PERU	5	5	5
Mexico Nieuwe	26½	26½	26½
VENEZUELA à 100	21½	21½	21½
GUAYANA à 100	21½	21½	21½
ECUADOR à 100	21½	21½	21½
Polen, Cert. 4 pCt. 85½	85½	85½	85½
Grenada uitgesteld 9½	101½	101½	101½

